

Robert Spalding, *Wojna bez zasad. Chiński plan dominacji nad światem*, Zona Zero sp. z o.o., Warszawa 2022, ss. 295.

Robert Spalding jest emerytowanym generałem US Air Force, od lat zajmującym się problemami wojskowymi Chin, toteż jego analiza chińskiej strategii wojennej zasługuje na szczególną uwagę, tym bardziej, że zna on język chiński i świetnie porusza się w literaturze tego kraju. *Wojna bez zasad* oparta jest na krytycznej analizie dokumentu *Nieograniczone działania wojenne* autorstwa dwóch pułkowników armii chińskiej, Qiao Linga i Wang Xiangsui. Co ciekawe, dokument ten, opublikowany w 1999 r., nie był przez minione lata utajniony, a nawet został przetłumaczony przez rząd Stanów Zjednoczonych i dostępny jest w domenie publicznej. Mało kto dokonał jednak tak dogłębnej jego analizy jak gen. Spalding.

Tekst *Nieograniczonych działań wojennych* nie jest łatwy ze względu na specyfikę języka chińskiego, w którym pewne pojęcia i idee wyrażane są w sposób metaforyczny. Z analizy gen. Spaldinga wynika jednoznacznie, że praca dwóch pułkowników jest podstawą doktryny wojennej Komunistycznej Partii Chin, w której, jak twierdzi on, jedyną regułą jest brak jakichkolwiek zasad i to, że nic nie jest zabronione.

Qiao Ling i Wang Xiangsui dokonali starannej analizy niezwykłego sukcesu amerykańskiej ofensywy pierwszej wojny w Zatoce Perskiej z lat 1990–1999 i uznali, że nie mogą dorównać amerykańskim możliwościom technologicznym, Chiny winny zastosować cały

arsenał środków, na które Zachód nie będzie mógł znaleźć sposobu bez narażania swoich żywotnych celów w dziedzinie wymiany informacji, zaopatrzenia rynku, zdrowotności czy uzależnień społecznych. Celem strategii zarysowanej w *Nieograniczonych działaniach wojennych* nie jest zniszczenie przeciwnika, ale poddanie go kontroli Chin. Jest to strategia wynikająca z doktryny Sun Zi, ale dostosowana do współczesnych warunków oraz ekonomicznej i ekologicznej współzależności wszystkich państw. Szczególną rolę przypisali chińscy pułkownicy technologii, nazywając ją „magicznymi butami”, które nie tyle służą ludziom, ile zaczęły nadawać rytm ich krokom. „Pole bitwy będzie wszędzie”, stwierdzili, ponieważ „wszystko, co może przynieść korzyści ludzkości, może jej również zaszkodzić”.

Do arsenału *Nieograniczonych działań wojennych* wyróżnionych z opracowania chińskich pułkowników zaliczył gen. Spalding: terroryzm i ekoterroryzm, wojnę psychologiczną w postaci rozsiewania pogłosek i zastraszenia, przemyt zmierzający do rozstroju porządku gospodarczego, manipulowanie informacją, szerzenia spustoszenia narkotykowego, wykorzystywanie sieci internetowej do cyberataków, uzależnienie rynków od tanich produktów codziennego użytku, zagarnianie wrażliwych zasobów, fałszowanie statystyk, wojna kulturowa sięjąca zamieszanie w systemie wartości, wykorzystywanie organizacji pozarządowych do realizacji celów rządu chińskiego, wprowadzanie regulacji międzynarodowych utwierdzających korzystne dla Chin tendencje, a także wszelkie możliwe kombinacje tych środków. Gen. Spalding

uznał, że pandemia koronawirusa z lat 2019–2020 była pierwszą zintegrowaną akcją w ramach *Nieograniczonych działań wojennych*. Istotnie, ilość niewytłumaczalnych zbiegów okoliczności i sprzecznych pogłosek, z jaką mieliśmy wówczas do czynienia, sprawia, że hipoteza gen. Spadlinga jest bardzo

prawdopodobna. Analizując wydarzenia tamtych lat i czasów obecnych, warto mieć ją na uwadze.

Wojciech Roszkowski
Instytut Studiów Politycznych PAN
ORCID: 0000-0002-7736-2013
wojciech@roszkowski.pl